Universitetet i Bergen
Det medisinsk-odontologiske fakultet

	Styresak: 95/12
Sak nr.: 2010/13430	Møte: 17.10.2012

Framtidens fakultet: Status og framdrift. Intern organisering, styrings- og ledelsesstruktur og rammer for administrasjon ved fakultet og institutt

1. Bakgrunn

Det vises til fakultetsstyresakene 103/11, 142/11 og 24/12 for bakgrunn, rammer og framdrift for prosjektet. Det vises videre til styresak 73/12, der Fakultetsstyret vedtok den instituttstrukturen som ble oversendt Universitetsstyret for behandling, og universitetsstyrets vedtak i universitetsstyresak 51/12, i møte 27. september.

Denne styresaken tar opp rammer for organisering internt ved instituttene, styrings- og ledelsesstruktur og rammer for administrasjon. Ikke minst kommenteres rapport fra Arbeidsgruppe 2 (AG 2), levert 17. september (vedlagt).

2. Status og framdrift

Prosjektet har en stram milepælsplan (vedlagt), men det er i rute.
Arbeidsgruppe 2 har levert en god rapport. Gruppen har identifisert administrative funksjoner og gruppert disse i rollebeskrivelser. Styringsgruppens innspill (vedlagt) avviker i liten grad fra AG2s anbefalinger. Dette gjør det mulig å gå videre til innplasseringsarbeidet ihht milepælsplanen.
Den 4.oktober ble prinsipper for instituttlederinnplasseringer i de berørte instituttene gjennomgått i Forhandlingsutvalget. Instituttlederne for de fem instituttene nå ser slik ut:

- Klinisk institutt 1: Nils Erik Gilhus
- Klinisk institutt 2: Per Bakke
- Institutt for biomedisin: Rolf Kåre Reed
- Institutt for klinisk odontologi: Anne Åstrøm
- Institutt for global helse og samfunnsmedisin: Rolv Terje Lie

3. Intern organisering

a) Instituttstruktur

Universitetsstyret vedtok 27. september (universitetsstyresak 51/12) de fem instituttene i tråd med Fakultetsstyrets vedtak fra det ekstraordinære møtet 22. juni.

Figur 1. Ny instituttstruktur

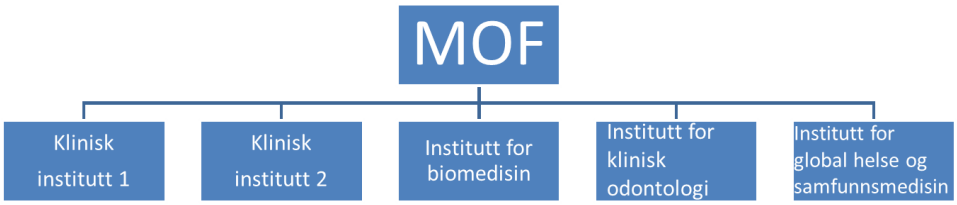

Det er enn utfordring å finne instituttnavn for de to kliniske instituttene. De fire nåværende kliniske instituttene oppfordres til å gjennomføre en kort navneprosess ved hvert institutt, og oversende forslag til fakultetsledelsen.

b) Intern instituttstruktur

De nye instituttenes interne struktur ble utredet og foreslått av Arbeidsgruppe 1. Arbeidsgruppen anbefalte at inndelingen i undernivåer på instituttene ble *fagområder* (forkortelse: FO, engelsk: unit). AG1 foreslo at størrelsen på et fagområde bør være mellom 5 og 15 vitenskapelige årsverk i førstestillinger og professor II-stillinger, og at hvert institutt ikke bør ha mer enn 10 fagområder (AG1 rapporten s. 33). Fakultetsledelsen støtter seg til tenkningen om at inndelingen skjer ihht fagområder, men hensiktsmessigheten av tilpasninger vil diskuteres med instituttlederne.

I fakultetsstyresak 72/12 legges det opp til innplassering i fagområder og administrasjon i løpet av november. Fakultetsledelsen vurderer forslaget fra Ag1 som godt, men ser at det må anses som modell-tenkning. Instituttene har bl.a. ulik størrelse, fag- og stillingssammensetning, ulike utdanningsoppdrag og ulik BOA-portefølje. Likevel er det en fordel at instituttene har noen fellestrekk ved sin interne struktur. Ikke minst er dette avgjørende for definering av felles ledelsesroller. Det er viktig å understreke at fagområdene ikke blir såkalte «stedkoder», eller budsjettenheter.

Det legges opp til en prosess sammen med instituttlederne ved de fem nye instituttene for å utrede hvordan instituttene best kan organiseres etter en felles struktur, samtidig som det vil være nødvendig med nyanseringer og tilpasninger.

Det arbeides også med å definere lederfunksjoner innen instituttene, og utforme lederroller for disse.

c) Senterstruktur og tversgående strukturer

Tversgående strukturer er nødvendige ved et tverrfaglig fakultet som Det medisinsk-odontologiske. Programutvalg er eksempler på tversgående strukturer som styrkes. Men fakultetsledelsen deler Arbeidsgruppe 1s forslag om klare kriterier for bruk av senterstatus. Fakultetsledelsen vil ved oppstarten av ny organisasjon opprette ett senter; Senter for internasjonal helse. Senteret vil ha en leder som rapporterer til instituttleder, men som får innflytelse ved fakultetet gjennom deltakelse i «dekanens utvidede ledergruppe» (se pkt. 4).
Det finnes andre sentre ved fakultetet, som Senter for farmasi og Jebsensentrene. Dette er fagenheter som sorterer under institutter. Dersom fakultetet får uttelling blant sine to kandidater som er videre i SFF-finaleheatet, vil også disse sortere under institutt(er), og en vil komme tilbake til eventuelle konsekvenser for ledelsesmodellen.

d) Kjernefasiliteter og andre større utstyrskrevende enheter

Prinsippet om at fakultetet organiserer sine større utstyrsplattformer som 'kjernefasiliteter' som er tilgjengelig ved brukerbetaling for hele fakultetet og andre relevante brukere er ikke utfordret i omstillingsprosjektet. Fakultetsledelsen vil fortsatt legge kjernefasilitetene som et ansvar for fellesskapet ved instituttene. I framtidens fakultet vil Klinisk institutt 1 og 2, Institutt for biomedisin og Institutt for global helse og samfunnsmedisin drifte kjernefasiliteter.

Institutt for klinisk odontologi drifter Odontologisk universitetsklinikk, som ikke defineres som en kjernefasilitet, men som har noen fellestrekk. Klinikken er utstyrskrevende, det er en stor driftsenhet – som i stor grad er eksternfinansiert og den har inntekter (fra pasienter).

Figur 2. Kjernefasiliteter og odontologisk universitetsklinikk

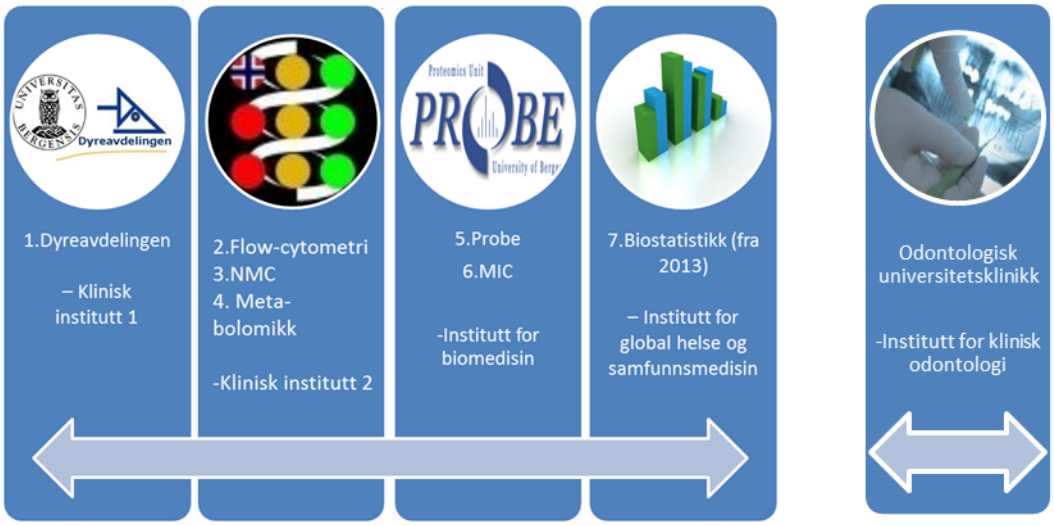

Kirurgisk forskningslaboratorium er også en felles ressurs, og den vil driftes fra Klinisk institutt 1, men vil være tilgjengelig for de øvrige instituttene. Det er videre en rekke laboratorier og utstyr ved fakultetets institutter.

4. Styrings- og ledelsesstruktur

a) Ledergruppe(r)

Omstillingen endrer ikke på UiBs myndighetskart og regler for styringsorganene. Fakultetet vil ha fakultetsstyre og instituttråd, dekanat, instituttledere, fakultetsdirektør og administrasjonssjefer. Dekanen vil strukturere ledergruppene ved fakultetet slik at det opprettes en «Dekanens ledergruppe» (dlg) som i tillegg til dekan består av prodekan, visedekan, fakultetsdirektør og de fem instituttlederne. Disse vil møtes ukentlig, og det er et mål med modellen at ledergruppen arbeider for å styrke vi-kulturen ved fakultetet, gjennom omforente beslutninger.
Dekanen vil også samle den såkalte «Dekanens utvidede ledergruppe», som består av «dekanens ledergruppe, samt fem øvrige medlemmer. Disse har lederfunksjoner ved fakultetet som ikke er linjeledelse, men faglige koordinatorfunksjoner med strategisk viktighet. Her møtes koordinator for forskerutdanning, koordinator for tversgående funksjoner, senterleder ved SIH, internasjonal koordinator og fakultetets koordinator ved Stavanger universitetssykehus.

Figur 3. Ledergrupper

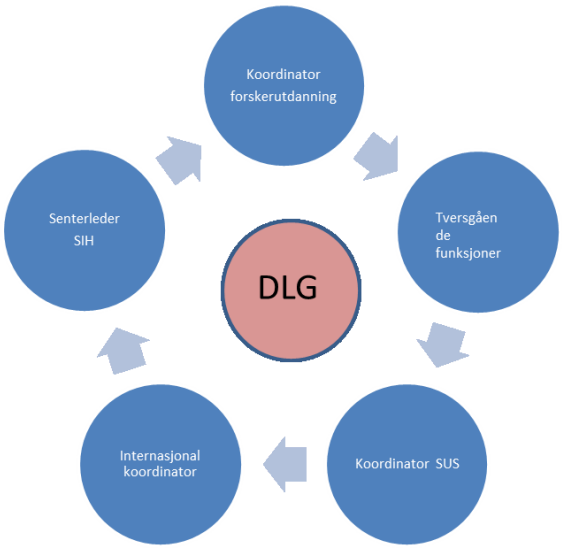

Det arbeides videre med definering av forsknings- og utdanningsledelse, med utgangspunkt i innspillene fra Arbeidsgruppe 1 om dette.
Også administrativ ledelse møtes på tvers av institutter – i «Administrativ ledelse», der fakultetsdirektør ukentlig samler administrasjonssjefer og administrativ fakultetsledelse.

b) Instituttråd ved de omstilte instituttene

I følge UiBs regler for instituttorganene skal instituttene ha instituttråd[i].

Instituttrådene har følgende sammensetning:
a. Fast tilsatte i undervisnings- og forskerstillinger
b. Midlertidig tilsatte i undervisnings- og forskerstilling
c. Teknisk og administrativt ansatte
d. Studenter, med minst 20 %.

De nåværende instituttene har instituttråd som ble valgt for perioden august 2009 - juli 2013. For IKO og IBM endres ikke dagens instituttråd.

Fakultetsledelsen er i dialog med Kollegiesekretariatet mht. valg for de nye kliniske instituttene og det nye Institutt for global helse og samfunnsmedisin. Rådet er at det legges det opp til nyvalg i januar 2013, noe som forutsetter Universitetsstyrets aksept på dispensasjon fra reglene, med utvidet funksjonstid for perioden 1.1.2013-31.7.2017, jfr regler for instituttorganene § 3, annet ledd, hvor det heter at funksjonstiden er 4 år. Etter § 10 kan universitetsstyret dispensere fra dette dersom særlige grunner tilsier det. En slik søknad vil da bli fremmet til universitetsstyrets møte 29.november.

Når det gjelder verneombudsordningen, blir endringer i denne adressert gjennom det sentrale Arbeidsmiljøutvalget (AMU), i møte 6. desember.

5. Rammer for administrasjon ved fakultet og institutt

a) Modell

Fakultetsledelsen er enig i de fleste av forslagene i Arbeidsgruppe 2-rapporten som Fakultetsstyret i store trekk fikk presentert i sitt septembermøte. Gruppen foreslår ikke store endringer i forhold til dagens organisering, med unntak av forslagene innen personalfeltet. Forslaget innebærer i noen grad en videreføring dagens hovedmodell innen økonomi, studieadministrasjon, forskning- og forskerutdanningsadministrasjon. Den samler stabsfunksjoner på fakultetet, og identifiserer stabsfunksjoner ved instituttene. Selv om forslaget er relativt konservativt, peker den på flere gode grep for effektivisering og kvalitetsutvikling, eksemplifisert med opprettelsen av controllerfunksjon innen økonomi, og koordinering av programutvalgssekretærfunksjonen innen studieadministrasjon. Gruppen foreslår en sentralisering av fakultetets dokumentsenter til det sentrale dokumentsenteret. Det vises for øvrig til arbeidsgruppens rapport.
Fakultetsledelsen har mottatt Styringsgruppens uttalelse. Styringsgruppen viktigste innspill:

- Vurdere nøye arbeidsdelingen mellom fakultet og sentraladministrative enheter
- Arbeide fram gode lederroller – særlig gjelder det områder der ansatte kan ha flere ledere.

- En bør følge prinsippet om mest mulig lik organisering ved instituttene, og samtlige institutt må forberede seg på omstilling
- Oppfølgingen va teknikerfunksjonene i 2013 blir svært viktig
- En stiller spørsmål til om nettverksgruppene er et sterkt nok virkemiddel til koordinering på tvers innen studieadministrasjon, og en peker på muligheten til effektiviseringsgevinster innen studieadministrasjon
- Phd-koordinatorrollen som AG2 foreslår kan dimensjoneres mindre omfattende, og selv om en styrket forskningsrådgvningsstøtte bør legges til fakultetsnivået, er det ved instituttnivået disse må arbeide
- En støtter forslaget om to seksjoner for personaladministrasjon, men med en klar arbeidsdeling mellom disse.
- En ønsker en klarere definering av controllerfunksjonen, og en mener at denne funksjonen kan tas ned bemanningsmessig i forhold til gruppens forslag. Det oppfordres til å hente ut effektiviseringsgevinster innen økonomiforvaltningen

Fakultetsledelsen arbeider nå med å vurdere AG2-rapporten opp mot innspill fra Styringsgruppen og innspill fra allmøtet og fra instituttledelsene. Arbeidet med en bemanningsplan har startet, og denne vil tas gjennom forhandlingssystemet ved UiB etter prinsippene i Omstillingsavtalen. Fakultetsstyret skal vedta overordnede rammer for administrasjonen ved instituttene og fakultetet.

Fakultetsledelsen er godt representert i Styringsgruppen, og støtter innspillene fra denne. Fakultetsledelsen arbeider for å finne rom innen eksisterende rammer for følgende områder:

- Arealkoordinator/utrederfunksjon
- Kommunikasjon
- Controller
- Seksjonssjef rekruttering
- Studieadministrasjon:
    - Styrke arbeidet med studentutveksling
    - Etablere administrasjon for Ferdighetssenter og pedagogisk enhet
    - Etablere kompetanse for E-læring (kommunikasjonsvitenskap/it-ingeniør)

Figur 4. Administrative funksjoner ved fakultet og institutt

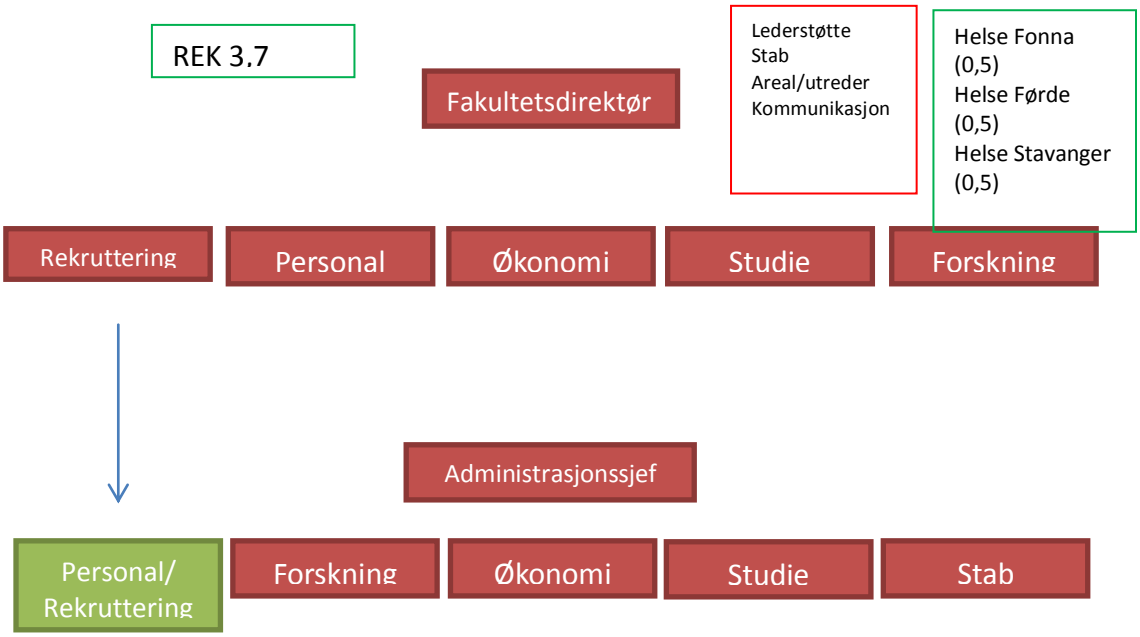

b) Dimensjonering

Fakultetets samlede administrasjon teller ca 101 stillinger. Dette er eksklusiv administrasjonen ved Regional etisk komite (øremerkede midler) og de samarbeidende sykehusene (tilsatt ved sykehusene) og rene eksternfinansierte stillinger.
Stillingsbudsjettet utgjør handlingsrommet i prosjektet. Nye funksjoner må finansieres innen dagens administrative bemanning. Det er viktig å understreke at det ikke skal nedbemannes, og ingen skal sies opp som følge av omstillingen.

6. Instituttenes innspill

Alle de åtte instituttrådene har behandlet AG2 sin rapport og referat fra instituttrådsmøtene er vedlagt.

Det er en generell oppfatning i rådene av at det er viktig å beholde tekniske og administrative funksjoner nært til studentene og fag- og forskningsmiljøene. Likevel kommenterer mange av instituttrådene særlig positivt omkring forslagene om å samle ressursene innen personal og rekruttering. Stort sett er instituttrådene positive til mange av anbefalingene til AG2, men de har noen presiseringer og noe ulikt fokus.

Instituttråd for kirurgi vektlegger viktigheten av et kirurgisk forskningslaboratorium for alle kirurgiske forskere, også i ny instituttstruktur, samt betydningen av lokalestudieadministrative ressurser for undervisningen.

Instituttrådet for indremedisin støtter forslagene til AG2 og mener at forskningsstøtten må legges nærmest mulig der forskningen foregår. Studentene i rådet ser nytten av å ha en samlet studieadministrasjon på de kliniske instituttene.

Både Instituttrådet for ISF og SIH støtter forslagene på personalområdet og styrking/effektivisering av forskningsadministrasjon.

Instituttrådet på Gades institutt er opptatt av at navnet Gade blir ivaretatt i den nye strukturen og at instituttets eksisterende seksjoner ikke splittes opp. En eventuell koordinatorrolle på tekniske tjenester bør ikke ha arbeidsledelse men kan ha en viktig funksjon for kommunikasjon mellom teknikergruppen og for instituttledelse.

Instituttrådet ved biomedisin mener at det bør settes av mer ressurser til langsiktig strategiske oppgaver og forskningsadministrasjon. Rådet kommenterer også behovet for instituttenes deltakelse i den videre prosessen og at de lokale økonomiske og administrative prioriteringene som er gjort tidligere på instituttet bør videreføres.

Instituttrådet ved IKO støtter forslagene fra AG2 innen personalfeltet og innen forskerutdanningsadministrasjon, samt presiserer behovet for en fagnær studieadministrasjon. Rådet ønsker ikke å gå inn i en modell med samadministrasjon.

Instituttrådet ved klinisk medisin støtter AG2 sitt fokus på spesialisering av stillinger i forhold til arbeidsinnhold. Rådet støtter videre opprettelse av en PhD koordinator på instituttene og de er positive til en felles/sentralisert administrasjon på en del oppgaver, dersom lokale forhold ivaretas.

MOSU er oppfordret til å gi innspill til styresaken, men fakultetet har til nå bare fått innspill fra MFU (medisinstudentene, vedlagt). Innspillet gir støtte til hovedforslagene innen studieadministrasjon fra AG2 rapporten, og gir flere gode råd mht. eksamen og emne-administrasjon, og de fokuserer på organisering av desentral undervisning.

7. Fakultetsdirektørens merknader

Prosjektet er i en krevende fase, og det arbeides med flere prosesser parallelt. Fakultetsledelsen ønsker en så transparent prosess som mulig, i møte med instituttledelser og medarbeidere i allmøter. Arbeidstakerorganisasjonene er gode samarbeidspartnere, og gir god drahjelp i arbeidet med å kvalitetssikre prosesser og innhold. Runden ved instituttrådene har gitt gode innspill. Det samme gjelder innspillet fra studentene.
Vedlagte milepælsplan viser at det er en målsetning å ferdigstille innstillingsprosesser innen 1. desember.
En har startet arbeidet med å identifisere arealer og arbeidsplasser til de berørte administrasjonene. De kliniske instituttene er i en særstilling her, men også fakultetsadministrasjonen som skal flytte inn i rehabiliterte arealer i Armauer Hansens hus.
En er også i god gang med å identifisere nye koststeder og tilpasse disse til de sentrale administrative systemene som FS, det nye personalsystemet PAGA, økonomisystemet mm.
Fakultetsledelsen vurderer prosjektet som i rute, og målsetningen om oppstart fra januar 2013 står.

Det legges fram følgende forslag til

vedtak

1. Fakultetsstyret sier seg fornøyd med framdriften i prosjektet.
2. Fakultetsstyret vedtar beskrevet prosess med konstituering av instituttråd ved de to kliniske instituttene og Institutt for global helse og samfunnsmedisin.
3. Fakultetsstyret vedtar prinsipper for intern organisering av institutter og ved fakultetet slik det er beskrevet i saksframlegget.
4. Fakultetsstyret vedtar en opprettholdelse av hovedprinsipper for administrativ arbeidsdeling mellom institutt og fakultet, med unntak av personalfeltet som legges til fakultetsnivået slik det er beskrevet, og en felles studieadministrasjon mellom de kliniske instituttene. Fakultetsstyret ber dekanen om å styrke kompetansen innen de områdene som er beskrevet som prikkpunkter øverst på side 6. Dekanen får fullmakt til å iverksette de øvrige justeringer i arbeidsdeling innen de områder som er nevnt i saksframlegget.

Vedlegg:
Arbeidsgruppe 2-rapporten
Styringsgruppens notat
Innspill fra Medisinsk Fagutvalg
Universitetsstyresak 51/12
Instituttrådsreferater fra alle åtte institutter
Milepælsplan FF

5. oktober 2012/NIM

[i] http://regler.uib.no/regler/Del-1-Overordnede-rammer/1.3-Regler-for-styringsorganene/1.3.5-Institutt/Regler-for-instituttorganene